
**2024_GR_00907 Overheidsopdracht van werken - Raamovereenkomst
instandhoudingswerken aan oorlogs- en monumentale graven op de diverse begraafplaatsen
op grootgrondgebied Gent - FAG/2024/008/TDS/INV-EXP/5634 - Bestek - Vaststelling**

Beslissing: Goedgekeurd in openbare vergadering van 25 november 2024

Zijn aanwezig bij de beslissing van dit punt:

Christophe Peeters, voorzitter
Mathias De Clercq, burgemeester; Filip Watteeuw, schepen; Sofie Bracke, schepen; Tine Heyse, schepen; Astrid De Bruycker, schepen; Sami Souguir, schepen; Bram Van Braeckvelt, schepen; Isabelle Heyndrickx, schepen; Hafsa El-Bazioui, schepen; Evita Willaert, schepen; Rudy Coddens, schepen; Karin Temmerman; Gabi De Boever; Zeneb Bensafia, ondervoorzitter; Anne Schiettekatte; Stephanie D'Hose; Veli Yüksel; Sven Taeldeman; Jef Van Pee; Mehmet Sadik Karanfil; Gert Robert; Carl De Decker; Karlijn Deene; Mieke Bouve; Cengiz Cetinkaya; Anneleen Van Bossuyt; Tom De Meester; Bert Mispion; Fourat Ben Chikha; Anita De Winter; Joris Vandenbroucke; Manuel Mugica Gonzalez; Patricia De Beule; Mattias De Vuyst; Stijn De Roo; Sonja Welvaert; Christiaan Van Bignoot; Caroline Persyn; Ronny Rysermans; Nicolas Vanden Eynden; Alana Herman; Els Roegiers; Emilie Peeters; Helga Stevens; Jeroen Van Lysebettens; Martine Verhoeve; Anton Vandaele; Nikolaas Schuiten
Mieke Hullebroeck, algemeen directeur; Liesbet Vertriest, adjunct-algemeendirecteur

Bevoegd: Hafsa El-Bazioui

Betrokken: Isabelle Heyndrickx

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 41, 10°.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- De Wet inzake overheidsopdrachten van 17 juni 2016.

Motivering

Tot in 2017 was er geen uitgewerkt plan voor de opkuis van de verschillende oorlogsgraven op de verschillende begraafplaatsen. Af en toe werd er een prijsvraag opgestart, meestal op vraag van dienst burgerzaken die meldingen van vervuiling of verwaarlozing kregen van burgers (meestal rond 1, 2 en 11 november). Dit nam echter veel tijd in beslag en er kon niet kort op de bal gespeeld worden. Aangezien we ook steeds aan dezelfde inschrijvers moesten gunnen (weinig respons op de prijsvragen) werd het plafondbedrag van 8.500,00 EUR per jaar ook snel bereikt. Vandaar dat we in 2014 in het bestek "TDG/2014/107/TDS/EXP/2302

Raamovereenkomst opkuis en onderhoud aan monumenten, standbeelden en gedenkplaten in diverse materialen op openbaar domein grootgrondgebied Gent en opkuis en onderhoud oorlogsgraven op de diverse begraafplaatsen grootgrondgebied Gent - voorbehouden voor sociale inschakelingsondernemingen" een post "ontmossen van oorlogsgraven in natuursteen" omschreven, maar ook daar waren we beperkt in aantal graven en in budget. In 2017 hebben we besloten, na overleg met Groendienst, werkgroep oorlogsgraven, dat we een raamovereenkomst gaan opstellen, waardoor we met een regelmaat van 3 à 4 jaar alle besproken graven (+/- 4000) een onderhoudsbeurt (geen herstel van de graven) zouden moeten kunnen geven "TDG/2017/1057/TDS/EXP/4186". Dit kaderde in de beleidsnota 'onderhoud en herstel oorlogsgraven'. Deze raamovereenkomst liep over een periode van 1 jaar en werd hernomen in 2018 "TDG/2018/024/TDS/INV/4553". In 2020 werd een verbeterde en uitgebreidere (na overleg met de groendienst wordt het dossier uitgebreid met herstel van eregraven en opkuis en herstel monumentale graven) raamovereenkomst uitgeschreven "FAG/2020/018/TDS/EXP/4952", voor een periode van 4 jaar. Om de continuïteit te garanderen schrijven we opnieuw een gelijkaardig bestek uit, opnieuw voor een periode van 4 jaar.

We onderscheiden 4 soorten graven:

- 1/ eregraven waar de nabestaanden verantwoordelijk zijn voor onderhoud.
- 2/ eregraven waar het onderhoud opgenomen wordt door andere (veelal buitenlandse) instanties (o.a. Common Wealth).
- 3/ erepleinen (structuurbepalend + cultuur-historisch belangrijk) met graven waarvoor stad zal instaan voor onderhoud (en dit op de begraafplaatsen Westerbegraafplaats, Mariakerke, Drongen, Sint-Amandsberg, Gentbrugge, Ledeborg, Sint-Kruis-Winkel, Wondelgem Kerk).
- 4/ monumentale graven (steeds individuele graven waarop geen concessie meer zit).

Burgers melden geregeld aan dienst Burgerzaken dat de oorlogsgraven er vervuild bijstaan en vragen (meestal rond 1, 2 en 11 november) dan ook om opkuis.

Ook over individuele graven komen er soms klachten binnen.

De oorlogsgraven en monumentale graven, hoofdzakelijk bestaande uit natuursteen en (architecturaal) beton, staan in openlucht, in weer en wind, vrieskou, hitte, droogte en neerslag, stof, uitlaatgassen, naast bomen. Jarenlang werden de deze graven overgelaten aan de natuurelementen. Jarenlang was het "brandjes blussen" en aan de hand van prijsvragen werden er af en toe kleinere werken uitgevoerd. Het funerair erfgoed wordt steeds belangrijker en krijgt ook steeds meer aandacht. We zijn er ons van bewust dat we zorg moeten dragen voor dit erfgoed. Nu is er een algemeen besef dat de oorlogsgraven en monumentale graven regulier onderhoud nodig hebben met specifieke benaderingen afhankelijk van graf tot graf, afhankelijk van de materialen en de ligging.

Hiertoe werd het bestek van de overheidsopdracht van werken - Raamovereenkomst instandhoudingswerken aan oorlogs- en monumentale graven op de diverse begraafplaatsen op grootgrondgebied Gent - FAG/2024/008/TDS/INV-EXP/5634, opgemaakt.

Procedure: openbare procedure.

Wijze van prijsbepaling: opdracht met gemengde prijsvaststelling.

Uitvoeringstermijn: 48 maanden.

Gunningscriteria: prijs.

Financiële informatie

Voorgestelde uitgaven: € 400.000,00

Raming: 329.980,00 EUR + 69.295,80 EUR (21 % btw) = 399.275,80 EUR

Dienst	FM Themagebouwen	FM Themagebouwen	Groendienst
Budgetplaats	3470100OD	3512400B1	?
Categorie	EXP	INV	EXP
2025	20.000,00	40.000,00	20.000,00
2026	25.000,00	50.000,00	25.000,00
2027	25.000,00	50.000,00	25.000,00
2028	25.000,00	50.000,00	25.000,00
2029	5.000,00	10.000,00	5.000,00
Totaal	100.000,00	200.000,00	100.000,00

Verwachte ontvangsten: € 0,00

Bijgevoegde bijlage(n):

- VERKLARING VEILIGHEIDSCOÖRDINATIE.docx
- Nota met omschrijving die inschrijver zal nemen betreft veiligheidsvoorschriften.docx
- 20241010_SJ_Raming 3P oorlogsgraven en monumentale graven.xls
- 5634_FAG2024008TDSINV_Meetstaat.xlsx
- 5634_FAG2024008TDSINV_2024_10_01_Stad Gent_Law2016_Bestek_JUR_werken_OPEN PROCEDURE.pdf
- 20240605_NO_Technische omschrijving 3P oorlogsgraven en monumentale graven.pdf

Beslissing

Op voorstel van Het college van burgemeester en schepenen

Beslist het volgende:

- 40 stem(men) voor: Fourat Ben Chikha; Zeneb Bensafia; Mieke Bouve; Sofie Bracke; Cengiz Cetinkaya; Rudy Coddens; Stephanie D'Hose; Patricia De Beule; Astrid De Bruycker; Mathias De Clercq; Carl De Decker; Tom De Meester; Stijn De Roo; Mattias De Vuyst; Anita De Winter; Hafsa El-Bazioui; Alana Herman; Isabelle Heyndrickx; Tine Heyse; Mehmet Sadik Karanfil; Bert Misplon; Manuel Mugica Gonzalez; Emilie Peeters; Christophe Peeters; Anne Schiettekatte; Sami Souguir; Sven Taeldeman; Karin Temmerman; Christiaan Van Bignoot; Bram Van Braeckeveld; Jeroen Van Lysebettens;

Jef Van Pee; Anton Vandaele; Nicolas Vanden Eynden; Joris Vandenbroucke; Martine Verhoeve; Filip Watteeuw; Sonja Welvaert; Evita Willaert; Veli Yüksel

- 0 stem(men) tegen:
- 9 onthouding(en): Gabi De Boever; Karlijn Deene; Caroline Persyn; Gert Robert; Els Roegiers; Ronny Rysermans; Nikolaas Schuiten; Helga Stevens; Anneleen Van Bossuyt

Artikel 1:

Stelt vast het bij dit besluit gevoegde bestek van de overheidsopdracht van werken
- Raamovereenkomst instandhoudingswerken aan oorlogs- en monumentale graven op de diverse begraafplaatsen op grootgrondgebied Gent - FAG/2024/008/TDS/INV-EXP/5634.

Procedure: openbare procedure.

Wijze van prijsbepaling: opdracht met gemengde prijsvaststelling.

Uitvoeringstermijn: 48 maanden.

Gunningscriteria: prijs.

2024_GR_00907 - Overheidsopdracht van werken - Raamovereenkomst instandhoudingswerken aan oorlogs- en monumentale graven op de diverse begraafplaatsen op grootgrondgebied Gent - FAG/2024/008/TDS/INV-EXP/5634 - Bestek